

Utlendingsdirektoratet fattet i overkant av 12 500 vedtak i asylsaker i 2004. Av disse vedtakene ble 68 prosent realitetsbehandlet av Utlendingsdirektoratet. Det innebærer at direktoratet vurderte søkerens behov for beskyttelse eller opphold i Norge på basis av andre sterke menneskelige hensyn. I nær 26 prosent av tilfellene ble det vedtatt at søknaden skulle behandles av myndighetene i et annet land som deltar i det såkalte Dublin-samarbeidet. I 2003 var denne andelen 20 prosent.

Dublin

Et vedtak i henhold til Dublin-samarbeidet innebærer at en asylsøker har søkt om asyl i et annet land som deltar i samarbeidet, og at søknaden derfor er eller vil bli realitetsbehandlet der. Økningen i andelen søknader som ble behandlet i henhold til Dublin-samarbeidet, har sammenheng med de effektivitetsgevinstene som overgangen til Dublin II-forordningen⁹ og opprettelsen av Eurodac medførte. Eurodac, det sentrale fingeravtryksregisteret i EU-kommisjonen, har gjort det lettere å fastslå om søkeren allerede har søkt om asyl i et annet land. Det var flest søkere fra Serbia og Montenegro som fikk vedtak om behandling i henhold til Dublin-samarbeidet i 2004, fulgt av Afghanistan og Russland.

Av landene som deltar i Dublin-samarbeidet, var det Tyskland, Sverige og Italia som aksepterte å ta tilbake flest asylsøkere fra Norge. Norge aksepterte å ta tilbake flest asylsøkere fra Sverige, Tyskland og Finland.

Realitetsbehandlede asylsøknader

I 2004 realitetsbehandlet Utlendingsdirektoratet i underkant av 8 500 asylsøknader. Sammenlignet med 2003 var dette en nedgang på om lag 3 600 saker. Nedgangen skyldtes blant annet færre ankomster og omdisponering av ressurser internt i direktoratet for å nedarbeide saksmengden i andre utlendingssaker. Av de realitetsbehandlede asylsøknadene økte andelen innvilgelser fra 29 prosent i 2003 til 40 prosent i 2004. Endringene kan forklares med sammensetningen av de søknadene som ble ferdigbehandlet de to årene. Sammenlignet med 2003 ble det i 2004 behandlet færre saker fra søkere med bakgrunn fra land som anses som trygge.

Asyl

I 2004 fikk nærmere 460 personer asyl i Norge. Sammenlignet med rekordåret 2003 er det en nedgang på 130 personer. Andelen som fikk asyl blant realitetsbehandlede asylsøknader var i 2004 fem prosent, det samme som i 2003. Det ble innvilget asyl til personer med bakgrunn fra 32 forskjellige land. De fleste som fikk asyl, kom fra Russland (etniske tsjetsjenere), Iran og Serbia og Montenegro (minoriteter). Til sammen utgjorde borgere fra disse landene 44 prosent av alle som fikk innvilget asyl i 2004. De landene som i 2004 hadde den høyeste prosentdelen innvilget asyl blant de realitetsbehandlede asylsøknadene, var Kina (31 prosent), Eritrea (30 prosent) og Myanmar (29 prosent).

I alt 58 prosent av personene som fikk asyl i 2004, var menn. Nær 40 prosent var mellom 30 og 50 år gamle.

Annen beskyttelse

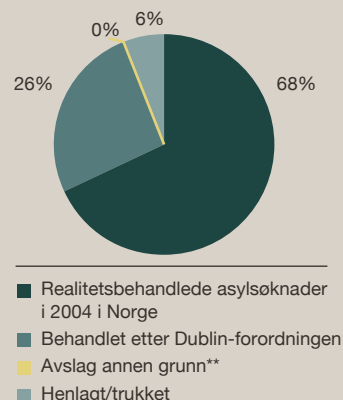
Sammenlignet med 2003 gikk andelen personer som fikk opphold av beskyttelsesgrunner, ned fra 18 prosent til 15 prosent i 2004. I alt fikk 1 300 personer opphold av beskyttelsesgrunner i 2004. Nær halvparten av disse var fra Somalia. Andre store grupper som fikk slik beskyttelse i Norge i 2004, var personer fra Irak og Afghanistan.

I alt 69 prosent av personene som fikk opphold av beskyttelsesgrunner i 2004, var menn. I overkant av 40 prosent var mellom 18 og 30 år gamle.

Opphold av humanitære grunner

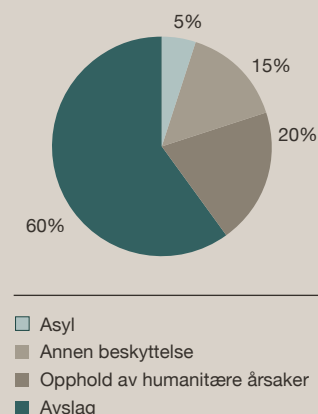
I overkant av 1 700 personer fikk opphold av humanitære grunner i 2004. Det er en oppgang på nær 1 000 tillatelser sammenlignet med 2003. Av alle realitetsbehandlede asylsøknader har andelen som har fått opphold av humanitære grunner, gått opp fra seks prosent i 2003 til 20 prosent i 2004. Endringen skyldes først og fremst at tsjetsjenske asylsøkere som tidligere ble innvilget opphold av beskyttelsesgrunner, nå fikk opphold av humanitære grunner. Utslaget er ekstra markant fordi det i 2004 ble behandlet mange slike saker etter at de i en lengre periode var stilt i bero for vurdering av praksis. Over 50 prosent av innvilgelsene av humanitære grunner ble gitt til

Vedtak i asylsaker i UDI, prosent.* 2004



*Søkt fra utlandet og kvoteflyktninger er holdt utenfor.
**Har opphold i trygt tredjeland eller avslag pga nordisk passkontrolloverenskomst, jf. utlendingslovens § 17a-f.

Vedtak i realitetsbehandlede asylsøknader fordelt på utfall i UDI, prosent. 2004



⁹ For mer om Dublin II-forordningen se www.udi.no

personer fra Russland (stort sett til personer med tsjetsjensk etnisitet). Andre store grupper som fikk opphold av humanitære grunner var personer fra Afghanistan, Somalia og Irak. I alt 52 prosent av personene som fikk opphold av humanitære årsaker i 2004 var menn, og i underkant av 50 prosent var under 18 år gamle.

Innføring av 48-timersprosedyre

1. januar 2004 ble det innført en 48-timersprosedyre i saksbehandlingen av asylsøknader fra personer med bakgrunn fra land som blir vurdert som trygge land. Gjennom denne ordningen ønsker Utlendingsdirektoratet å verne om asylinstittuttet ved å forhindre at store ressurser blir bundet opp i

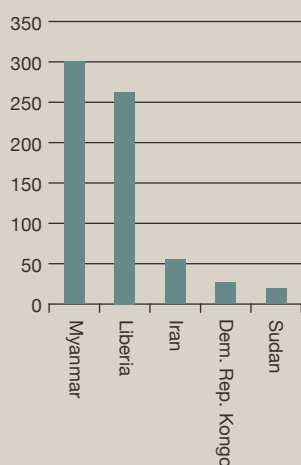
arbeidet med antatt grunnløse asylsøknader. I 2004 ble det fattet i underkant av 200 vedtak etter denne prosedyren. I samtlige av disse sakene ble det gitt avslag.

I alt 30 søkere ble trukket ut av prosedyren og tatt inn i ordinær realitetsbehandling, og det samme antallet søkere ble overført fra 48-timersprosedyre til Dublin-behandling. Ser man på det totale antallet asylsøknader, har andelen asylsøknader fra land som vurderes som trygge gått ned fra sju prosent i 2003 til tre prosent i 2004. Nedgangen i antall asylsøknader fra disse landene er også relativt større enn nedgangen for alle land.

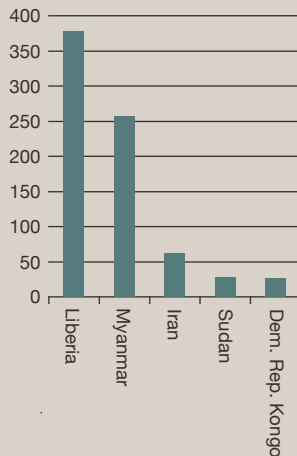


Overføringsflyktninger

Overføringsflyktninger, innvilgelser fordelt på fem største land. 2004



Overføringsflyktninger, ankomster av overføringsflyktninger til Norge fordelt på fem største land. 2004



Antallet og sammensetningen av kvoten for overføringsflyktninger fastsettes i statsbudsjettet etter innspill fra og dialog med UNHCR (FNs høykommissær for flyktninger). Avtalen med UNHCR er treårig og vurderes fleksibelt innenfor perioden 2004-2006. Når norske myndigheter har besluttet at en person oppfyller vilkårene som er satt, gis personen innreisetilattelse til Norge. En slik innreisetilattelse innebærer at man som regel får rett til asyl og reisebevis for flyktning, og at personen får arbeids- eller oppholdstillatelse i Norge. Reisebeviset er gyldig for reise til alle land, med unntak av hjemlandet. Når en tillatelse er innvilget av Utlendingsdirektoratet, kontaktes en aktuell kommune som blir bedt om å bosette personen. Etter at kommunen har samtykket i bosetting, tar UDI kontakt med International Organization for Migration (IOM), som ordner med reisen til Norge og gjennomfører et kulturorienteringsprogram.

I 2004 innvilget Utlendingsdirektoratet i overkant av 750 søknader fra overføringsflyktninger. Det ble gitt flest innvilgelser til personer med bakgrunn fra Myanmar, Liberia og Iran. Disse utgjorde til sammen 80 prosent av innvilgelsene.

Det ankom nærmere 850 overføringsflyktninger til Norge i 2004. Tallet inkluderer personer som fikk søknaden sin innvilget i 2003 eller 2004, og det er derfor forskjell på antall innvilgelser og antall ankomster samme år. Sammenlignet med 2003 ble antallet ankomster halvert.

I 2004 kom det flest overføringsflyktninger med bakgrunn fra Liberia. Overføringsflyktninger med bakgrunn fra Liberia, Myanmar, Iran, Den demokratiske republikken Kongo og Sudan utgjorde til sammen nær 90 prosent av overføringsflyktningene som kom til Norge i 2004. Det var de samme landene som toppet listen i 2003, i tillegg til Burundi.